

ПАСКО КУЗМАН (1986-1993)

Паско Кузман (с. Вапила кај Охрид, 15.X.1947) – археолог. Гимназија завршил во Охрид, студирал медицина и право во Скопје и Белград, а студии по археологија завршил на Филозофскиот факултет во Белград, Југославија. Од 1979 година работи во Заводот за заштита на спомениците на културата и Народен музеј во Охрид, како кустос археолог за праисториска и протоисториска археологија. Вршел теренски истражувања во Охрид, Македонија и странство. Во последно време се занимава со подводна археологија на Охридското Езеро.

Во времето од 1999 - 2004 година бил директор на Заводот за заштита на спомениците на културата и Народен музеј-Охрид, а од 2006 година натака е директор на Управата за заштита на културното наследство во Министерството за култура на Република Македонија.

Со свои трудови учествувал на повеќе научни симпозиуми во земјата и странство. Книжевни, ликовни, археолошки и полемички текстови објавувал во дневниот и периодичниот печат. Има објавено околу четириесетина стручни и научни статии и трудови како и две монографии за некрополата Требеништа.

Испираж.увачк.и аистуеностии:

Раководител на археолошки истражувања:

- Козлук, villa rustica (кораководител со Владо Маленко), 1984 година;
- Неолит и енеолит во Југозападна Македонија, проект (кораководител со Д. Симоска и Б. Китаноски), 1987-1989 година;
- Зластрана, неолитска населба, 1988 година;
- Кутлина, енеолитска населба, 1990-1992 година;
- Урбанизацијата на Лихнидос, проект (кораководител со В. Битракова-Грозданова, В. Маленко, Н. Почуча-Кузман), 1994-1999 година;
- Подводни археолошки истражувања на Охридското Езеро, праисториски наколни населби, 1997-2000 година;
- Самуилова тврдина - Цитадела систематски археолошки истражувања, 2000 год.

Библиографија:

1983

Збирниот наод од Лозишта кај Речица

Лихнид, кн. 5, Охрид 1983, 109-117 стр.

Сеќавања: Васил Лахтов (1914-1964)

Лихнид, кн. 5, Охрид 1983, 231-233 стр.

1985

Три Челусти и Вртуљка: Требеништа 1972 /

Паско Кузман Охрид: Завод за заштита на спомениците на културата и Народен музеј, 1985 142 стр + илуст (Археологија; Монографија)

1987

Мешеништа во светлоста на археолошките податоци

Мешеишта (монографија), Охрид 1987, 25-28 стр.

Makedonski arheološki dnevi v Sloveniji, 25-28. maj 1987 = Денови на македонската археологија во СР Словенија

ARHEO, br. 6, Ljubljana 1987, 34-35 str.

1988

Хермелеја

Лихнид, кн. 6, Охрид 1988, 89-116 стр., (Паско Кузман, Владо Маленко)

Прилог кон проучувањето на некрополата од железно време кај Радолишта близу Струга

Maced, acta archaeol. 9 (1983-1984), Скопје 1988, 103-112 стр.

Јован Ковачевиќ: живот и дело

Maced, acta archael. 9, (1983-1984), Скопје 1988, 241-245 стр.

1989

Долно Трново, ранонеолитска населба

AP 28 (1987), Ljubljana 1989, 38-39 стр., (П. Кузман, Д. Симоска, Б. Китаноски)

Благој Јевремов: живот и дело (1938-1989)

Maced. Acta archaeol. br. 10 (1985-1986), Скопје 1989, 305-308 стр.

1990

Тумба, Оптичари, повеќеслојна неолитска населба

AP 29 (1988), Ljubljana 1990, 63-66 стр., (П. Кузман, Д. Симоска)

1991

Зластрана, Средорече, населба од постариот неолит

AP 29 (1988), Ljubljana 1990, 72-74 стр.

Зластрана, неолитска населба во Охридско

Maced, acta archaeol. 11, Скопје 1990, 35-50 стр.

Ранохристијански споменици во Охридскиот регион

Црковен алманах „Светиклиментово слово“, Охрид: Дебарско-кичевска епархија, 1990, 61-66 стр.

1992

Преглед на средновековните словенски црковни градби регистрирани како археолошки локалитети

во Охридската регија

Црковен Алманах „Светиклиментово слово“, Охрид: Дебарско-кичевска епархија, 1992, 78-95 стр.
(Кузман Паско, Маленко Владо)

„New Future“

Macedonian newsmagazine, Special edition „Archeology in Macedonia“: No. 4-5 (May-June), Skopje 1992, str. 4.

1993

Палеолит во Македонија

Maced, acta archaeol. 13 (1992), Скопје 1993, 9-16 стр.

1995

Македонија во светлоста на археолошките откритија

Историја на културата на Македонија, кн. 1, Скопје: МАНУ, 1995, 31-37 стр.

Неколку нафрлоци во врска со содржинските и методолошките прашања на истражувањето на историјата на културата на Македонија

Историја на културата на Македонија, кн. 1, Скопје: МАНУ, 1995, 311-313 стр.

Податоци за палеолитските култури во Македонија

Историја на културата на Македонија, кн. 2, Скопје: МАНУ, 1995, 11-21 стр.

1996

Археолошки траги за Египќаните во Југозападна Македонија

Зборник на трудови за етногенезата на Египќаните во Македонија, Скопје: Здружение на Египќаните во РМ, 1996, 165-185 стр.

Блажо Ѓеорѓиевски (1957-1994)

Maced, acta archaeol. бр. 14 (1993-1995), Скопје 1996, 261-264 стр.

Драгослав Срејовиќ (1931-1996): По повод заминувањето на археологот

Maced, acta archaeol. бр. 14 (1993-1995), Скопје 1996, 267-271 стр.

Кутлина

Maced, acta archaeol. 14 (1993-1995), Скопје 1996, 9-23 стр.

1997

Уметноста на Требеништа

/ Паско Кузман .- Скопје: НИП „Ѓурѓа“, 1997 .- 64 стр.; илуст .- (Независни издан., коло 1); (Ликовна уметност, кн. 6)

Lychnidos dans la haute antiquité: (Nouvelles preuves archéologiques)

ЖА, год. 47, Т. 1-2, Скопје 1997, 19-28 стр. (Vera Bitrakova Grozdanova, Pasko Kuzman)

Археолошката професија, институциите за заштита на спомениците на културата и музејската дејност, релации меѓу нив и Предлог-шема за реорганизација и ипкорпорирање во новата општествено-политичка стварност

Museol. Maced., Скопје: Македонски национален комитет ИКОМ, 1997, 128-134 стр.

1998

La Macédoine a la lumière des découvertes archéologiques

La Republique de Macédoine: Nouvelle venue dans le concert européen, Paris: L'Harmattan 1998, 137-140 str.

Lychnidus во раната антика / Lychnidus in the early Antiquity

MH, год. III, бр. 8, Скопје 1998, 3-16 стр., (Вера Битракова Грозданова, Паско Кузман)

Директни и индиректни фактори што влијаат на заштитата на археолошкото богатство на Македонија (релации, организациона функционализација)

Археолошко богатство на Македонија и неговата заштита, Скопје: Фондација за култура на Р. Македонија, 1998, 51-56 стр.

1999

Миграционите движења и етничките промени во регионот на Охридското Езеро од најстарите времиња до крајот на првиот милениум пред н.е, Уздарје,

кн. 17 - Зборник посветен на Драгослав Срејовиќ, Белград 1999, 281-284 стр.

Lychnidus во раната антика (нови археолошки докази)

Историја, год. 34/35, бр. 1-4 (1998-99), Скопје 1999, 97-112 стр., (Вера Битракова-Грозданова, Паско Кузман)

2000

Prehistory

Facts about Macedonia: Natural and Cultural Monuments Skopje: Ministry of Information, 2000, 27-41 str.

Георги Шоптрајанов и неговата улога во заштитата на културното наследство во Македонија

/ Паско Кузман .- Охрид: Завод за заштита на спомениците на културата и Народен музеј, 2000 .- 42 стр; слики, факс. .- (Едиција: Од охридските ризници)

Каталожки единици:

1994

во: **Municipium Stobensium - Западна некропола, 1992**, Скопје: Музеј на Македонија, РЗЗСК; Велес: Народен музеј, 1994.

1996

во: **Археолошка карта на Република Македонија,**

Том 2, Скопје: МАНУ, Музеј на Македонија - Археолошки оддел, 1996 (Со В. Маленко)